

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Goedkeuring van Besluit Vlaams Nederlandse Scheldecommissie (VNSC) betreffende het Net op Zee Borssele

1. INHOUDELIJK

Op 26 september 2014 heeft Nederland besloten om nieuwe infrastructuur voor windenergie op zee te realiseren in drie gebieden namelijk Borssele, Hollandse Kust Zuid Holland en Hollandse Kust Noord Holland voor een totale capaciteit van 3.450 MW. Het project Borssele zal daarbij als eerste worden gerealiseerd en dit gaat gepaard met de aansluiting van het nieuwe windmolenpark op het landelijke elektriciteitsnet via een transmissiesysteem op zee (net op Zee Borssele). Dit houdt in dat er vier transmissiekabels van 220 kV zullen worden aangelegd tussen de offshore platforms en het landelijke elektriciteitsnet.

Op 22 april 2016 heeft Vlaanderen haar zienswijzen betreffende de ontwerpbesluiten net op Zee Borssele overgemaakt aan Nederland, waarbij aangedrongen werd op het overwegen en verder onderzoeken van een tracé over land en, indien toch aan een traject via de Westerschelde wordt vastgehouden, dat Nederland voldoende garanties zou bieden dat het net op zee Borssele voor Vlaanderen geen bijkomende kosten of belemmeringen voor de scheepvaart met zich zou meebrengen en dat toekomstige ontwikkelingen voor Vlaanderen niet gehypothekeerd of duurder gemaakt zouden worden.

Nederland heeft vervolgens op een aantal punten de ontwerpbesluiten aangepast om hieraan gevolg te geven.

Op 15 juli 2016 werden de definitieve besluiten voor het net op Zee Borssele ter inzage gelegd. Tegen deze besluiten kon beroep worden ingesteld bij de Nederlandse Raad van State tot 26 augustus 2016. Om de op dat ogenblik via onderhandeling bereikte engagementen door Nederland niet in gevaar te brengen werd beslist om niet in beroep te gaan tegen de definitieve besluiten en de openstaande punten verder te onderhandelen. De belangrijkste punten voor Vlaanderen hierbij waren:

1. De bagger- en stortvergunningen voor Vlaanderen mogen niet in het gedrang komen en de bestaande technieken en strategieën voor baggeren en storten moeten onverminderd kunnen blijven toegepast worden;

2. Ofwel dient (1) het risico van schade aan de kabel door noodankering van een schip *de facto* worden uitgesloten ofwel moet (2) de scheepvaart volledig worden vrijgesteld van enige aansprakelijkheid voor dit risico;
3. Aansluitend bij (1) en (2), dient een voldoende diepteligging en gronddekking van de kabels te worden verzekerd;
4. Een efficiënte monitoring en interventiestrategie dient te worden gevolgd waarbij de minimale diepteligging en gronddekking van de kabels wordt gegarandeerd alsook betrokkenheid van Vlaanderen bij de monitoring (inclusief toegang tot de monitoringsdata);
5. Indien de vaargeul in de toekomst zou worden verlegd of verdiept, zullen de kabels onmiddellijk worden verlegd en/of verdiept teneinde aan de huidige voorwaarden te voldoen en zal Vlaanderen gevrijwaard worden om voor de kosten hiervan in te staan;
6. Bij de aanleg en het onderhoud van het net op zee Borssele moet de hinder voor het scheepvaartverkeer tot een minimum beperkt blijven en dient de planning en de uitvoering daarvan te gebeuren in overleg met Vlaanderen (en in het bijzonder met de scheepvaartautoriteiten en de betrokken Scheldehavens);

Het Havenbedrijf Antwerpen besliste om wel in beroep te gaan. Het belangrijkste bezwaar voor het Havenbedrijf Antwerpen was het risico dat de scheepvaart aansprakelijk zou kunnen gesteld worden voor schade aan de kabel als gevolg van een noodankermaneuver. Dit probleem was op twee manieren op te lossen: (1) Nederland sluit aansprakelijkheid voor de scheepvaart uit of (2) Nederland zorgt voor sluitende garanties omtrent een voldoende diepteligging en dekking van de kabels. Nederland gaf al vroeg aan dat optie 1 voor haar geen mogelijkheid was, aangezien zij geen precedent wilde scheppen door een uitzondering te voorzien op de algemene aansprakelijkheidsregels. Wat dit punt betreft werd vervolgens maximaal ingezet op het bekomen van voldoende garanties omtrent diepteligging en dekking van de kabels, aangevuld met garanties omtrent monitoring en interventiepeil.

Op 27 februari 2017 werd uiteindelijk een globaal principiële akkoord gesloten tussen alle betrokken partijen waarin alle bijkomende afspraken werden opgenomen. Aangezien de Vlaams Nederlandse Scheldec commissie (VNSC) bevoegd is voor de Westerschelde, en binnen deze commissie bindende afspraken kunnen worden gemaakt tussen Nederland en Vlaanderen, werd geopteerd om de betreffende afspraken in een VNSC Besluit op te nemen. In het licht hiervan heeft het Havenbedrijf Antwerpen zich ook geëngageerd om, bij ondertekening van bijgevoegd ontwerp VNSC Besluit door Vlaanderen en Nederland, haar beroep tegen de vergunningsbesluiten in te trekken.

Volgende oplijsting geeft een overzicht van de garanties die enerzijds, in de waterwet- vergunning zijn opgenomen en, anderzijds, die na onderhandelingen met Nederland zijn verkregen en die in het ontwerp van Besluit VNSC werden opgenomen. In de waterwet- vergunning zijn verplichtingen opgenomen die door de Nederlandse staat worden opgelegd aan de netbeheerder (Tennet). Het ontwerp van Besluit VNSC daarentegen bevat afspraken tussen Nederland en Vlaanderen.

1. Garanties in de waterwet- vergunning:

- 1.1. Kabeldekking van 1m in het tracégedeelte van de platforms tot aan de Westerschelde (voorschrift 2, pt 2)
- 1.2. Dekking van 3m op het tracégedeelte in de Westerschelde (voorschrift 2, pt 4)

- 1.3. Het werkplan moet een interventiepeil vaststellen en het moet maatregelen bevatten om de toestand van de bodem zo snel mogelijk in de oorspronkelijke staat te herstellen
(voorschrift 4, punten 2 en 3)
- 1.4. Diepteligging van de kabels in de Westerschelde (in de vaargeul ter hoogte van de 3de verdieping 2008) van minimaal -25m LAT;
(voorschrift 2, punt 4)
- 1.5. Scheepvaart mag zo weinig mogelijk gestremd worden tijdens aanleg en onderhoud van de kabels
(voorschrift 6)
- 1.6. Verplichte halfjaarlijkse monitoring door de vergunninghouder. Er kan beroep worden aangetekend tegen het monitoringplan.
(voorschrift 9)

2. Aanvullende garanties in het ontwerp VNSC Besluit:

- 2.1. In verband met het eventueel verplaatsen van de verdiepte hoofdvaargeul in de Westerschelde die het verplaatsen en/of verdiepen van de kabel noodzakelijk zou maken, wordt de volgende timing gerespecteerd: a) de procedure wordt opgestart uiterlijk samen met de vaststelling van het Ontwerp Tracébesluit (of: daarmee vergelijkbaar besluit) voor het verplaatsen van de hoofdvaargeul en b) de uitvoering op het terrein zal starten ten laatste binnen een termijn van 3 jaar na de vaststelling van dit Ontwerp Tracébesluit (of: daarmee vergelijkbaar besluit)
(artikel 1)

- 2.2. Er wordt een resultaatsverbintenis opgenomen dat de huidige bagger- en stortactiviteiten niet duurder worden door het kabelproject.

Indien op basis van monitoringgegevens blijkt dat er sprake is van verspreiding van bodemmateriaal (zandafzetting) in de verdiepte vaargeul (baggertracé) en dat dit onomstotelijk verband houdt met het net op zee Borssele, dan draagt Nederland er zorg voor dat TenneT de zandafzetting als gevolg van het net op Zee zal verwijderen.
(artikel 2)

- 2.3. Er wordt bepaald dat er altijd gebaggerd mag worden met een klassieke sleeppopperzuiger tot maximaal het interventiepeil, ongeacht de diepte van de kabel.
(artikel 3)

- 2.4. Nederland zal Vlaanderen, via de VNSC, toegang geven tot de monitoringsdata en as-built tekeningen betreffende de kabels van het net op zee Borssele.
(artikel 4)

- 2.5. Indien bij de monitoring van de kabeldekking vastgesteld wordt dat er meer erosie optreedt dan 1m per monitoringperiode zal de monitoringfrequentie worden opgedreven overeenkomstig de gerezen noodzaak, bijvoorbeeld van een half jaar naar drie maanden.

In de vergunning zijn de volgende voorwaarden ten aanzien van monitoring opgenomen:

- Er vindt in het GNB-beheersgebied elk halfjaar monitoring van de ligging van de kabels plaats.

- Er dient een monitoringsplan te worden opgesteld waarin de monitoring nader wordt uitgewerkt. Tegen dit plan staan rechtsmiddelen open.

Er wordt nader overeengekomen dat TenneT bij het opstellen van het monitoringsplan zal opnemen dat de monitoring in de bebakende/betonde vaargeul van de Westerschelde zal worden geïntensiveerd indien geconstateerd wordt dat de ontwikkelingen van de bodemligging in de bebakende/betonde vaargeul in negatieve zin afwijkt van wat er verwacht werd op basis van de modellen. Concreet waarborgt een maximale erosie van 1 m tussen 2 monitoringperiodes in combinatie met het signaleringspeil, een dekking van 3 m ten allen tijde.
(artikel 5)

- 2.6. Wanneer zich toch een scheepvaartincident voordoet waarbij de kabel wordt geraakt, wordt onmiddellijk een vierpartijenoverleg (Nederland, Vlaanderen, TenneT, Havenbedrijf Antwerpen) georganiseerd om de gevolgen maximaal in te perken.
(artikel 6)

- 2.7. In de volledige bebakende/betonde Westpitroute wordt een minimale aanlegdiepte van -25m LAT verzekerd.

Volgens de vergunning dienen de kabels in de Westpitroute 1 meter gronddekking te hebben en moeten de kabels 1 meter onder de onderhoudsdiepte van de vaargeul liggen. Een diepteligging van LAT -25 meter wordt in de vergunning echter niet geëist.

Er werd overeengekomen dat TenneT aan de aannemer opdracht zal geven ten aanzien van de kabels in de Westpitroute een minimale gronddekking van 1 meter én bovendien een diepteligging LAT -25 meter te voorzien.
(artikel 7)

- 2.8. In de volledige bebakende/betonde vaargeul in de Westerschelde wordt een minimale aanlegdiepte van -25m LAT verzekerd.

De kabels liggen op LAT -25 meter in de verdiepte vaargeul (baggertracé) (als eis opgenomen in de watervergunning). In de Westerschelde dient de kabel volgens de Watervergunning die aan TenneT is verleend 3 meter gronddekking te hebben. De kabel zal in de Rede van Vlissingen initieel 6 meter worden ingegraven. Bij 6 meter ingraven liggen de kabels op circa 95% van de bebakende/betonde vaargeul ter hoogte van de Rede van Vlissingen op LAT -25 meter. Op circa 5% van de Rede wordt de LAT -25 meter niet gehaald. De locatie van deze 5% bevindt zich direct ten westen van de Spijkerplaat.

Er werd overeengekomen dat in de resterende 5%, zoals hierboven genoemd, TenneT de resultaatsverplichting op zich neemt om ook in dit deel de kabel op LAT -25 meter te leggen, behoudens een aantal technische risico's.
(artikel 8)

- 2.9. In het bebakende/betonde deel van de vaargeul van de Westerschelde wordt de minimale dekking van 3m verzekerd door een minimaal interventiepeil van 4m vast te leggen.

TenneT zal voor het tracé in de bebakende/betonde deel van de vaargeul van de Westerschelde, dat initieel een gronddekking krijgt van 6 meter, een signaleringspeil hanteren van 4 meter. Dit zal worden opgenomen in het

betreffende werkplan dat conform de vergunning dient te worden opgesteld en dat de goedkeuring van het bevoegd gezag behoeft. De signalering zal gebeuren volgens een specifieke methode die eveneens in het werkplan wordt opgenomen.
(artikel 9)

Het onderhavige voorstel van beslissing is erop gericht om het ontwerp van besluit VNSC betreffende het Net op Zee Borssele goed te keuren en de minister bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer te gelasten dit ontwerp van besluit namens het Vlaams Gewest te ondertekenen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Door de afspraken die gemaakt werden in het kader van de vergunning en het Besluit van het Politiek College van de VNSC, is er geen financiële impact, noch in het heden, noch in de toekomst.

3. ADVIEZEN

Het hoogdringend advies van de Inspectie van Financiën werd aangevraagd op 13 maart 2017.

Dit hoogdringend advies wordt gemotiveerd door de afspraak die werd gemaakt met Nederland, namelijk dat het Havenbedrijf Antwerpen haar beroep voor 1 april zou intrekken zodat de Nederlandse Raad van State haar voorziene zitting van 12 april aanstaande over dit dossier kan annuleren. Indien de deadline van 1 april niet gehaald zou worden, zouden de engagementen vanuit Nederland, die nu vervat zijn in het ontwerp van Besluit VNSC, op de helling komen te staan.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 15 maart 2017 is toegevoegd in bijlage.

Met toepassing van artikel 6§5 van het BVR van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en –opmaak is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting niet vereist.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er is geen weerslag op de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er is geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Aangezien het niet gaat om een ontwerp van een regelgevend besluit is noch wetgevingstechnisch en taalkundig advies, noch een reguleringsimpactanalyse vereist.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan de tekst van het voorgelegde ontwerp besluit van het Politiek College van de VNSC betreffende het Net op Zee Borssele

2° de minister voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer te gelasten om dit besluit te ondertekenen.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- Besluit Vlaams Nederlandse Scheldecommissie (VNSC) betreffende het Net op Zee Borssele
- Watervergunning Tennet
- Advies Inspectie van Financiën dd. 15/03/2017